

Judecător drd. **Ioan GÂRBULEȚ**
Inspector judiciar – Inspecția Judiciară din cadrul
Consiliului Superior al Magistraturii

EXECUTAREA SILITĂ DIRECTĂ

Universul Juridic
București
-2013-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2013, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul
scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

***NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNȘOȚIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.***

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GÂRBULEȚ, IOAN**

Executarea silită directă / Ioan Gârbuleț. - București :
Universul Juridic, 2013

ISBN 978-606-673-189-8

347.952(498)(094)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15; 0733.674.222**

DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Abrevieri

alin.	- alineat
apud	- citat după
art.	- articol
c.	- contra
C. civ.	- Codul civil
C. Jud.	- Curierul Judiciar
C. pr. civ.	- Codul de procedură civilă
CC	- Curtea Constituțională
CEDO	- Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Strasbourg)
Convenție	- Convenția Europeană a Drepturilor Omului
dec. civ.	- decizia civilă
ed.	- ediția
Ed.	- Editura
etc.	- etcaetera (și celelalte)
H.G.	- Hotărârea Guvernului
Ibidem	- Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	- Judecătoria
lit.	- litera
M. Of.	- Monitorul Oficial al României, Partea I
n.n.	- nota noastră
nr.	- numărul
O.G.	- Ordonanța Guvernului
ONU	- Organizația Națiunilor Unite
op. cit.	- opera citată

O.U.G.	- Ordonanța de urgență a Guvernului
p.	- pagina
pct.	- punctul
pp.	- paginile
RRD	- Revista romană de drept
RRES	- Revista romană de executare silită
s. civ.	- secția civilă
s. civ. propr. int.	- secția civilă și de proprietate intelectuală
sent. civ.	- sentința civilă
T.	- Tribunalul
urm.	- următoarele
vol.	- volumul

Argument

Executarea silită directă constituie una din cele două mari modalități de executare silită reglementate de Codul de procedură civilă, prin intermediul căreia creditorul urmărește realizarea în natură a prestației ce formează obiectul obligației înscrise în titlul executoriu.

Executarea silită directă nu era cunoscută în dreptul roman clasic; în acea perioadă debitorul, oricare ar fi fost obiectul obligației, nu putea fi condamnat decât la plata unei sume de bani, deci la o executare silită indirectă. Totuși, ulterior, ea a fost acceptată, unele sisteme de drept punând chiar un accent deosebit pe această modalitate de executare.

Codul de procedură civilă din anul 1865 reglementa două forme de executare silită directă, respectiv predarea silită a mobilelor și predarea silită a imobilelor.

Republicarea Codului de procedură civilă în anul 1948 a condus și la schimbarea denumirii formelor executării silită directe, și anume în predarea silită a mișcătoarelor și nemișcătoarelor, denumire care s-a menținut până în anul 2000.

Prin O.U.G. nr. 138/2000, Capitolul VI din Cartea a V-a a Codului de procedură civilă a primit o altă denumire, intitulându-se „Predarea silită a bunurilor și executarea silită a altor obligații de a face sau de a nu face”, astfel formele de executare silită directă, care, de altfel, se aplicau în practica execuțională, au fost reglementate în mod expres de către legiuitor.

În prezent, executarea în natură a unei obligații este consacrată atât în Codul civil, cât și în Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 1516 C. civ., creditorul are dreptul la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației, textul de lege consacrand principiul executării directe a obligațiilor.

Executarea în natură a obligațiilor presupune îndeplinirea prestației la care s-a obligat debitorul și nicidecum plata unui echivalent bănesc.

De asemenea, potrivit art. 1527 C. civ., creditorul poate cere întotdeauna ca debitorul să fie constrâns să execute obligația în natură, cu excepția cazului în care o asemenea executare este imposibilă. Dreptul la executare în natură cuprinde, dacă este cazul, dreptul la repararea sau înlocuirea bunului, precum și orice alt mijloc pentru a remedia o executare defectuoasă.

Codul de procedură civilă reglementează obiectul executării silită directe. Conform art. 887 alin. (1), acesta constă în: lăsarea posesiei unui bun; predarea unui bun; folosința unui bun; evacuarea debitorului dintr-o locuință sau dintr-o altă incintă; desființarea unei construcții; desființarea unei lucrări; îndeplinirea oricărei alte activități stabilite pentru realizarea drepturilor creditorului, cum ar fi: stabilirea liniei de hotar; punerea în executare a unei hotărâri judecătorești referitoare la minori; reintegrarea salariatului în funcția avută anterior; reintegrarea creditorului în locuința din care a fost evacuat; permiterea acesului într-o incintă etc.

În privința modului de executare, și în acest caz legiuitorul a instituit principiul executării de bunăvoie a obligațiilor stabilite în titlul executoriu; astfel, doar în cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită.

În actuala reglementare, executarea silită directă se poate realiza sub patru forme: predarea silită a bunurilor mobile (art. 892-894); predarea silită a bunurilor imobile (art. 895-901); executarea silită a obligațiilor de a face sau a obligațiilor de a nu face (art. 902-908) și executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori (art. 909-913).

Așadar, față de reglementarea anterioară, noul Cod de procedură civilă instituie o noutate absolută în cadrul executării silite directe, prin stabilirea unei noi forme de executare silită, și anume executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori.

Executarea silită directă este reglementată printr-un număr foarte redus de texte de lege și are la bază anumite principii care, cu anumite particularități, sunt aplicabile tuturor formelor de executare care o compun, fiind extrem de important ca acestea să fie cunoscute de părțile implicate în procedurile execuționale directe. Se impune acest lucru, întrucât dispozițiile legale care reglementează executarea silită directă nu reglementează în detaliu procedura în astfel de cazuri, trebuind coroborate dispozițiile generale care reglementează această modalitate de executare cu normele care reglementează executarea silită în general, pentru a se putea alege soluția corectă într-un caz concret.

De asemenea, nu trebuie neglijat faptul că fiecare formă a executării silite directe cuprinde dispoziții derogatorii de la normele generale, precum și dispoziții care sunt aplicabile în mod individual; astfel, cunoașterea aprofundată a acestei instituții este extrem de importantă pentru a fi aplicată în mod corespunzător.

Totodată, atât organul de executare, cât și instanțele de judecată trebuie să aibă în vedere și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care, prin hotărârile pronunțate fie împotriva țării noastre, fie împotriva altor state,

a trasat anumite reguli cu privire la interpretarea corectă a unor noțiuni, și anume: noțiunea de proces; termen rezonabil; punerea în executare a unui titlu executoriu; egalitatea între sexe și nediscriminarea părinților; necesitatea statului de a proteja legăturile de familie dintre părinte și minori; dreptul părinților necăsătoriți de a avea legături cu minorul etc., care, fiind cunoscute, facilitează participanților la această modalitate de executare aplicarea corectă a textelor de lege care reglementează acest domeniu.

CAPITOLUL I

Aspecte introductive

Secțiunea 1. Noțiunea și importanța executării silită

Executarea silită reprezintă una din instituțiile fundamentale ale dreptului procesual civil și o componentă importantă a justiției într-un stat de drept. Încrederea publicului în actul de justiție depinde într-o măsură importantă și de eficacitatea mecanismelor de executare silită, fiind absolut necesar ca o hotărâre judecătorească obținută în urma unui demers judiciar, de multe ori de durată și costisitor, să aibă o finalitate practică concretă, astfel încât justițiabilul să conștientizeze beneficiile din obținerea unui rezultat pozitiv în cadrul procesului. În caz contrar, în lipsa unor mijloace procedurale coerente, clare, suplă și rapide care să garanteze ducerea la îndeplinire efectivă a titlului executoriu, partea ar fi în imposibilitate de a se bucura de câștigarea procesului, titlul executoriu conferind astfel creditorului doar un drept teoretic și iluzoriu¹.

Foarte plastic remarca un cunoscut procedurist elvețian, că hotărârea judecătorească prin ea însăși, chiar înzestrată cu autoritate de lucru judecat, „riscă să rămână o lovitură de sabie în apă și să nu servească cu nimic părții

¹ A se vedea E. Oprina, I. Gârbuleț, *Tratat teoretic și practic de executare silită. Volumul I. Teoria generală și procedurile execuționale*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 13.

victorioase, în special reclamantului, dacă el nu ar putea recurge la constrângere pentru a o executa”¹.

Cu toate că prin elaborarea unui nou Cod de procedură civilă nutream speranța ca între interesele creditorului și cele ale debitorului să existe un echilibru, cu regret constatăm că acest lucru nu s-a realizat, ci dimpotrivă, și în prezent procedura execuțională este axată pe protecția, am putea spune exagerată, a debitorului. Susținem acest lucru numai dacă ne referim la interzicerea urmăririi silite a unor bunuri ale debitorului sau la limitarea urmăririi silite a altor bunuri și venituri ale acestuia, care în noul Cod de procedură civilă este mult mai extinsă decât în reglementarea anterioară. Două exemple în acest sens sunt elocvente. Astfel, art. 895 alin. (1) prevede că nicio evacuare din imobilele cu destinație de locuință nu poate fi făcută de la 1 decembrie și până la 1 martie a anului următor, decât dacă creditorul face dovada că, în sensul dispozițiilor legislației locative, el și familia sa nu au la dispoziție o locuință corespunzătoare ori că debitorul și familia sa au o altă locuință corespunzătoare în care s-ar putea muta de îndată, iar art. 812 alin. (5) dispune că, în cazul titlurilor executorii privitoare la creanțe a căror valoare nu depășește 5.000 de lei inclusiv, urmărirea bunurilor imobile ale debitorului poate fi făcută numai dacă acesta nu are alte bunuri urmăribile sau dacă are bunuri urmăribile, dar nu pot fi valorificate.

În expunerea de motive a Legii privind noul Cod de procedură civilă se arăta că actualul sistem procedural

¹ A se vedea W.J. Habscheid, *Droit judiciaire privée suisse, Deuxième édition entièrement revue et corrigée, Librairie de l'Université, Geneve, 1981, apud I. Leș, Tratat de drept procesual civil, ed. a 5-a, Ed. C.H. Beck, București, 2010, p. 1041.*